

EL CIM

BUTLLETÍ INFORMATIU Núm. 46
Plaça de la Vila, 5 Juliol
43812 Puigpelat (Alt Camp) 2009

Volcà Osorno i llac Todos los Santos (Xile)

Hola a tothom,

Després de la prova satisfactòria del núm. 45 de l'octubre de 2008 i d'un buit al febrer passat, avui continuem amb la nova etapa del nostre estimat butlletí quadrimestral EL CIM, que des del febrer del 1993 és el nostre mitjà de difusió interna i també externa.

Quinze anys després del primer CIM, les noves tecnologies que la majoria de nosaltres tenim instal·lades a casa nostra, com l'ordinador personal amb connexió a Internet, permeten una nova forma de comunicació ràpida, el correu electrònic, que aconsegueix la seva funció d'immediatesa i també la nostra web, aparador al món que va ampliant-se amb el recull d'activitats de cada any, configurant una veritable memòria virtual i ràpidament accessible del nostre Grup.

No volem però, perdre el nostre butlletí i per això canvia per adaptar-se als nous temps. Ara el rebeu en format digital pdf i dues versions. Per visualitzar-lo cal tenir instal·lat el Adobe Reader, d'ús universal i gratuït. La versió **Cim46veure** està configurada per veure-la a la pantalla de l'ordinador, full darrera full.

Per qui vulgui, la versió **Cim46imprimir** està configurada per treure-la per impressora. Només cal imprimir primer les pàgines parelles, donar-les el tomb i imprimir les pàgines senars per l'altra cara.

Tindreu així un record perdurable, en format digital o en paper, però a tot color, una millora substancial sobre la situació actual. En el futur ens plantejarem una adaptació gradual a un disseny més actual.

Agraïm l'ajuda del company Josep Salafranca en el procés de transformació.

La difusió feta per correu electrònic arriba a gairebé la totalitat dels socis. També l'enviem a les entitats excursionistes de la Regió IV de la Federació i la FEEC, SGIM-Servei General d'Informació de Muntanya, Biblioteca de Catalunya i CEC- Centre Excursionista de Catalunya, que té una biblioteca específica de butlletins digitals per tal de conservar-los en el futur.

Esperem que us agradi.

PARCS NACIONALS DE XILE

(març 2008 i febrer 2009)

Xile és un país amb un alt potencial excursionista, doncs gran part del seu extens territori està protegit i encara conserva la essència natural autòctona.

La superfície continental del país es distribueix en una franja de uns 250 kilòmetres d'amplada mitja per 4.200 kilòmetres de llarg. El Perú marca el límit Nord, l'oceà Pacífic contorneja i defineix la costa Oest mentre que la Serralada Andina delimita la frontera Est amb els països de Bolívia i Argentina. De Nord a Sud presenta pràcticament totes les varietats de clima i paisatge, començant per les zones desèrtiques i finint amb els gels polars.

Durant el mes de març de l'any 2008 varem visitar dues ciutats quasi germanes, Puerto Montt, banyada pel Pacífic i Puerto Varas, banyada pel llac Llanquihue un dels més grans de Sud-Amèrica.

Mentre Puerto Montt és un nucli molt febril que desenvolupa una gran activitat comercial derivada fonamentalment de la pesca, del transport i de la comunicació amb els territoris australs, Puerto Varas es dedica quasi

Parc Nacional Vicente Pérez Rosales

3

totalment al turisme i la prenem com a base per apropar-nos al Parc Nacional Vicente Pérez Rosales, el més vell del país, creat l'any 1926 i ampliat l'any 1950, el seu extens territori limita amb el del Parc Nacional Nahuel Huapi pertanyent a la veïna nació de l'Argentina.

La superfície del Parc ultrapassa les 250.000 hectàrees. Els volcans Tronador de 3.491m., Osorno de 2.661m. i Puntigudo de 2.490m, emergeixen espectacularment per sobre dels 190 metres del nivell de les aigües color maragda del llac Todos los Santos, que abasta una superfície de 175 kilòmetres quadrats al centre del Parc. Diàriament una vaixell turístic creua aquest llac i en poc menys de dues hores arriba al llogarret de Peüllà, des on es poden realitzar diferents excursions a peu o continuar viatge cap a l'Argentina creuant la frontera pel "Paso Pérez Rosales" i seguir a través del llac Nahuel Huapi, fins a la coneguda ciutat de San Carlos de Bariloche.

Els rius Peüllà, Negro, Blanco, Puntigudo i Cayutué menen les aigües cap al llac de Todos los Santos i amb les aigües sobrants es forma el riu Petrohué, que impetuós s'esmuny pels engorjats i pels penya-segats descrivint salts espectaculars en el trajecte cap el seu desguàs en el estuari de Reloncavi camí de l'oceà Pacífic.

La vegetació que predomina en la zona mitja del parc la integren espècies perennes d'aspecte sempre verd i atapeït. Aquests boscos estan formats per arbres de diferents tipus: "canelos, coïgues, ulmos, tepas i lengas". El sotabosc el poblen les falgueres, el lligabosc i moltes enfiladisses.

Els mamífers més característics que habiten el Parc són el "pudú", que és un cervolet molt petit que com a màxim assoleix uns deu kilograms de pes i una alçada d'un parell de pams. I la "güiña", feli molt semblant a la geneta. A més també hi són presents la mostela, el conill i el ratpenat. I més rarament hi ha alguns senglars i algun cérvol roig. De les aus l'àliga és la que està millor representada i en el medi aquàtic impera la truita autòctona xilena.

Dins la mateixa Regió dels Llacs, uns kilòmetres al Sud de Puerto Montt entrem en territori Austral i el primer Parc Nacional que trobem en aquesta zona és el "Alerce Andino" que serva protegida una superfície aproximada de 20.000 hectàrees ocupada fonamentalment per boscos mil-lenaris de Alerce. Aquest arbre és una conífera que creix molt lentament, el tronc

4

guanya un centímetre de gruix cada quinze o vint anys i arriba a viure entre 3.000 i 4.000 anys, per tant és una de les espècies més longeva del planeta i per aquest motiu fou declarada Monument Nacional l'any 1976. Pot assolir els cinquanta metres de alçada i els tres o quatre metres de diàmetre.

Entre les masses vegetals s'hi han format moltes llacunes conegudes com: Sargazo, Fría, Montaña, Campana, Triángulo, Chaiquenes i Gaviotas, que esquitxen els fondals amb pinzellades de diversos matisos blau-verds.

En aquets boscos primitius s'hi refugien petits mamífers com el "pudú" i el "monito de monte", que és un petit marsupial de pel regularment grisós. Però també hi sovinteja el gat mesquer i el puma.

El passat mes de febrer d'aquest any 2009 varem tindre oportunitat de continuar redescobrint nous territoris naturals xilens i prenent com a base les poblacions de Curacautin, Manzanar i Malacabuello visitarem i recorreguem l'espai protegit del Parc Nacional del Conguillío, que es troba situat una mica més al Nord dels dos descrits anteriorment, concretament en la zona coneguda com la Araucanía Andina.

Volcà Llàima al Parc Nacional Conguillío

Tant dins la demarcació del Parc, com en els territoris propers, la pressió humana continua essent moderada i això confereix al paisatge una notable sensació de salvatgia.

Després de varies anexions el territori protegit supera les seixanta mil hectàrees de boscos nadius autòctons amb predomini d'araucàries, solcat de llacs andins, rius vibrants i profunds torrents i congostos. Degut a aquestes excepcionals característiques naturals fou declarat Reserva de la Biosfera per la UNESCO.

L'alçada del Parc oscil·la entre els 900 i els 3.060m. Aquesta altitud màxima l'assoleix el volcà Llaima. Nosaltres teníem intenció d'intentar l'ascensió, però al tractar-se d'un volcà molt actiu, durant el anterior mes de gener ja començava a donar indicis d'activitat i preventivament les autoritats varen cancel·lar tots els permisos. Després, al cap d'uns dies, ja de retorn a casa ens assabentàvem que havia entrat en erupció amb fortes explosions.

A més del Llac Conguillío, que dona nom al Parc, anem a veure la llacuna Verda, la "Captrén" i la "Arco Iris". En els boscos a més de les araucàries si apleguen "lengas", roures i "raulís".

La fauna del Parc es compon d'alguns dels mamífers que ja hem trobat en els anteriors Parcs com el "monito de monte" i el "pudú", i a més hi ha la "vizcacha", que és un rosegador de la família de les xinxilles. Les aus més freqüents són l'aligot de cua roja, el "tiuque", que és un altre rapaç, el picot, la cadenera i el petit però cridaner "chucaco", que ve a ser el nostre pit-roig. A les llacunes els ànecs i els gansos són els reis acompanyats dels rèptils i els amfibis.

Com ja apuntàvem, fora límits del Parc l'aspecte feréstec continua persistent en la majoria dels indrets com en la Reserva del llac Gualletué, o en el naixement del riu Bio Bio, o en el llac d'Icalma, o en el Salt de la Princesa prop de Malacabuello, o en el Salt del riu Indio a l'aiguabarreig amb el riu Curacautin a la Reserva de Lemunantu.

Pili Inostroza i Toni Coll

ELS SOSTRES D' ESPANYA (10).

Hola amics i companys,

aquí teniu la desena entrega dels nostres viatges per les províncies d'Espanya i els seus cims.

Avui us parlarem d'un cim que molts el coneixeu, el Puigmal, que amb els seus 2.913 m. és el cim més alt de la província de Girona, del Ripollès, i al mateix temps de la part oriental dels Pirineus. El dia 22 de juliol de 2.006, varem sortir de Reus en direcció a Ribes de Freser, a on dormirem, amb la intenció de a l'endemà agafar el primer trenet cremallera que puja fins el Santuari de Núria. El dia 23 agafem el tren cremallera a Ribes, també es pot agafar una mica més amunt a Queralbs, que salvant un desnivell de 1.000 m., i en poc més de dotze km., ens deix al Santuari de Núria, a 1.967 m.

Una vegada arribats a Núria, la vista és meravellosa, amb el Santuari tot envoltat de muntanyes i rierols que baixen fins l'estany artificial que es troba als seus peus. Nosaltres travessem totes les instal·lacions i sortim per l'altre costat, en direcció NO-O per la vall del rierol de Finestrelles, als pocs minuts el travessem i per la vessant dreta de la vall pugem fins trobar, a la nostra esquerra, la vall

de la Coma de l'Embut. Aquí trobem un pal indicador. Pujant per aquesta vall passem pel Pla de L'Ortigar i la Coma de l'Embut. En aquest punt el camí no puja tant, es suavitza, però més endavant, a l'alçada d'un pluviòmetre, i sempre per camí ben fressat, tot fent ziga-zagues, torna a enfilar-se fins dalt de tot dels 2.913 m. del Puigmal. Hem fet 946 m. de desnivell i hem trigat dues hores i dos quarts. Després de menjar, fer fotos i descansar una mica, baixem pel mateix camí en una hora i mitja.

Dària, Tatiana i Pere.

COM VA SER LA FESTA DE PUIGPELAT 2009

Participació del GECT en les Jornades Culturals de Primavera del passat març de 2009

PROJECCIONS I D'EXCURSIONS REALITZADES:

Dissabte dia 28 de març, **EXCURSIÓ "15è Camí de l'Aigua Tarragona – Puigpelat"**, amb sortida a les 6,15 hores del matí de la font de l'Arquebisbe Armanyà, vora el Portal de Sant Antoni de Tarragona. Després de passar per La Secuita, a quarts de dues de la tarda arribem a la capella de la Mare de Déu de l'Hospitalet i com que plouisqueja continuem fins al poble, dinant a la sala parroquial.

Diumenge dia 29 de març, a les 6 hores de la tarda, **PROJECCIONS** Audiovisuais i Col·loqui, a la Sala Parroquial plena de gom a gom, amb els títols:

2008-Cicle anual d'excursions de Joan Aubia i Sardà
Ladakh, el petit Tibet de Lluís Díaz

El diumenge dia 26 d'abril, la **Aplec del Santuari de la Mare de Déu de Montserrat de Montferri** es va suspendre per la pluja.

El cap de setmana 20 i 21 de juny es va fer l'anunciada ascensió al cim del Canigó. Els detalls els podeu trobar a l'apartat ACTUALITAT de pàgina web del Grup : www.gect.cat

NOU "TRESMILERO" I... FOTÒGRAF

El neguit que duem dins nostre respecte a la natura i en concret a les sortides que durant tot l'any fem a la muntanya fa que ho vulguem donar a conèixer a la gent que ens envolta per animar-los a endinsar-se en un món saludable i esportiu que proporciona salut i equilibri tant físic com mental al nostre cos.

Es per això que als primers que se'ns fan ressò són els familiars més propers, i a ells van dirigits tots els nostres esforços; després són ells qui ho transmeten als seus amics i companys i així aconseguim que la família, excursionísticament parlant, es faci cada cop més gran.

Cal però recordar a tothom que el camp és un lloc molt feble i que cal cuidar-lo quan nosaltres hi anem per trobar-lo sempre igual o millor; ara torna a la meua ment una frase que cal repetir, no sé si la coneixeu, espero que sí. "No permetis que al camp es noti la teua petjada més que la del pas del temps".

Bé, aquesta introducció és per notificar-vos que un fet important s'ha produït en el nostre grup, doncs el passat 11 de juliol un nou membre se'ns va afegir a la nostra llarga llista de tresmileros, i no amb poc mèrit, doncs tot i a pesar de la seva joventut, de no haver trepitjat mai un cim tan alt, de no conèixer el camí ni tan sols les persones que l'acompanyaven, es va erigir cap de colla i en un tres i no res va fer cim, i això no es tot, doncs amb una càmera fotogràfica recent estrenada es va dedicar a fer tot el reportatge fotogràfic de l'excursió.

T'agrada la muntanya?

Mira, és agradable uns cops, avorrida uns altres, interessant quan hi ha grimpades o petites escalades, i entretinguda quan hi ha gent de la meua edat amb la que fer petar la xerrada. També m'atrauen molt les excursions on després anem de teca a un restaurant.

Fa molt que surts d'excursió?

Que si fa temps? No tenia jo encara coneixement suficient per saber on me portaven que ja hi anava. De fet tots vosaltres en éreu testimonis, encara que els primers anys sortia amb un grup molt reduït, potser 3 o 4 persones, i eren sortides molt curtes. Recordo de les primeres excursions a en Pep,

el seu fill Jordi, vagament en Ramon i sempre ens acompanyaven el meu germà i el meu pare.

I la fotografia, com ho portes?

Ja fa temps que faig fotografies. Aquesta és la quarta càmera que tinc, la primera era de rodets, el meu pare encara la conserva, ja fa molt temps, casi no la recordo, després vaig tenir dues NIKON compactes digitals i ara finalment aquesta que em van regalar pel meu sant, és fabulosa, estic molt content.

Quin tipus de fotografia t'agrada més?

Doncs de moment vaig provant tipus diferents, nocturns amb focs artificials, macrofotografia, retrats, i paisatges és lo que mes he fet. Procuo experimentar en tots els camps i, de moment no en tinc cap de preferit. Llegeixo molts articles de fotografia, sobre tot de l'ús de la llum natural i artificial i procuro aplicar tot allò que llegeixo per experimentar per mi mateix i comprovar els resultats.

Vaja, de la mateixa manera que tu ets un fotògraf novell, jo també ho soc com entrevistador, me he deixat lo més important, com te dius?

Au, si me coneix tothom, soc en Pau, en Pablo José Marquès Abellán.

Joan Marquès

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE DEL CAMÍ DE L'AIGUA PR-C159

El proper dia 16 de setembre, dimecres, i en el marc de les festes de Santa Tecla de Tarragona, es farà la presentació del llibre PR-C 159 El Camí de l'Aigua treball fet pel nostre company Joan Marquès amb la col·laboració d'altres membres del nostre Grup.

El llibre ha estat editat per l'empresa EMATSA per commemorar el 15è aniversari del nostre camí entre Tarragona i Puigpelat seguint la Mina de l'Arquebisbe.

L'acte tindrà lloc al Museu d'Art Modern, al carrer Santa Anna de Tarragona, a les 19 hores. Esta prevista l'assistència d'autoritats de les empreses, organismes i ajuntaments que ha col·laborat en aquesta edició.

Quedeu convidats a l'acte.

11

Grup Excursionista del Camp de Tarragona

CALENDARI QUADRIMESTRAL D'ACTIVITATS

Més detalls a la nostra web: www.gect.cat

Data	Activitat	Responsable
Agost 2009		
21/23	Pirineus: Mesa de los Tres Reyes	Pere López
Setembre 2009		
12	Els Montalts des de Capçanes	Joan Marquès
16	Presentació del llibre del PR-C159	Joan Marquès
19/26	Ascensió al Teide (Tenerife)	Toni Coll
Octubre 2009		
10	La vall del Glorieta	Sisco Anguera
15/25	Camí de Sant Jaume: Saint Jean Pied-du-Port a Santo Domingo de la Calzada (9 dies – 213 km)	Lluís Díaz
Novembre 2009		
7/8	11è Tomb de tardor	Lluís Díaz
Desembre 2009		
5/7	29è pessebre a la Mola del Tarragonès	Joan Marquès

Col·laboració, redacció i disseny del butlletí informatiu "EL CIM"

- Pere López   - Joan Marquès
- Lluís Díaz   - Toni Coll

12

Grup Excursionista del Camp de Tarragona